

gemeente
**Stichtse
Wacht**

Beleid programma 5

Inleiding

Binnen dit programma valt een breed scala van activiteiten die vanuit de gemeente worden ondersteund om prettig samen te leven en ondernemen in Stichtse Vecht. Het gaat bijvoorbeeld om cultuur en erfgoed, sport, onderwijshuisvesting en economie. Ook de opvang van asielzoekers valt onder dit programma. Dit programma staat in een nauwe en integrale verbinding met de andere programma's. Tenslotte gaat samenleven (ook) om bestuur, veiligheid, fysiek en sociaal. Bezien moet worden of in een volgende collegeperiode een apart programma Samenleven nog wenselijk is.

Voor de uitvoering van het door de raad in juli 2025 aangenomen amendement over de Spreidingswet (A5.6) is een pro memotie post opgenomen. De Spreidingswet vormt een grote uitdaging voor de gemeente Stichtse Vecht. Tegelijkertijd onderkennen wij onze verantwoordelijkheid voor de opvang van mensen die asiel zoeken in ons land en die daarmee voor een deel ook in Stichtse Vecht moeten worden opgevangen.

De taakstelling voor de opvang van het aantal op te vangen asielzoekers binnen Stichtse Vecht op basis van de Spreidingswet is moeilijk op te vangen. Daarnaast vraagt ook de opvang van Oekraïners en de huisvesting van statushouders (ook i.c.m. de krapte in de woningmarkt) om een behoorlijke inspanning. De gemeente werkt, samen met haar partners, aan het realiseren van opvang en het beschikbaar stellen van woonruimte, binnen de mogelijkheden die er zijn. Daarbij wordt ook rekening gehouden met andere bijzondere doelgroepen.

De verwachting is dat de komende jaren op dit dossier extra inspanningen nodig zijn. Bij het schrijven van deze programmabegroting 2026 is er nog steeds onduidelijkheid over de mogelijke afschaffing van de Spreidingswet, de taakstelling huisvesting statushouders en de voorrang op huisvesting voor statushouders als aandachtsgroep binnen de Wet versterking regie op de volkshuisvesting.

Voor toekomstbestendige onderwijsgebouwen is een Integraal huisvestingsplan (IHP) opgesteld en wordt een uitvoeringsplan opgesteld. We kijken, samen met de schoolbesturen en partners, naar multifunctionele inzetbaarheid van gebouwen.

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Huisvesting onderwijs

Goede onderwijsgebouwen door (ver)nieuwbouw van schoolgebouwen.

Wat gaan wij daarvoor doen in 2026?

Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs en investeringsplan onderwijsgebouwen

In 2026 zetten we een belangrijke stap in de verdere uitvoering van het IHP. Voor 10 scholen op 6 locaties werken we uit wat haalbaar is aan renovatie of nieuwbouw, inclusief de financiële gevolgen. Deze inzichten verwerken we in een meerjareninvesteringsraming 2026 - 2030. Ook ronden we het uitvoeringsplan 2026 af. Ook zullen wij een vernieuwde verordening aan het college en raad voorstellen. Om het door de raad vastgestelde Integraal huisvestingsplan (IHP) te kunnen uitvoeren, hebben we structureel extra budget opgenomen voor uitbreiding van formatie.

Mijlpalen

1. Uitvoeringsplan 2026 afronden.
2. Nieuwe verordening onderwijshuisvesting laten vaststellen.
3. Afronden haalbaarheidsonderzoeken en business cases eerste termijn IHP.
4. Opstellen meerjareninvesteringsraming 2026 - 2030.

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Sport

We willen dat alle inwoners van Stichtse Vecht een leven lang sporten en bewegen. Onze ambitie is om sporten en bewegen voor iedereen toegankelijk, betaalbaar, veilig en aantrekkelijk te maken, zowel in sportverenigingen als in de openbare ruimte. Daarom investeren we in de sportinfrastructuur en sportnetwerken, ondersteunen we sportverenigingen en stimuleren we een positieve sportcultuur via bijvoorbeeld sportsubsidies. Verder helpen we de scholen om leerlingen nog meer in beweging te krijgen. We zetten in op het verhogen van de sportdeelname en dragen bij aan een vitale en actieve inwoners. Stichtse Vecht meer in beweging!

Wat gaan wij daarvoor doen in 2026?

Sportaccommodaties

We gaan de sportinventaris in de gymzalen verder op orde brengen zodat de zalen voldoen aan de wettelijke norm voor het beweegonderwijs. We ronden het nieuwe tarievenbeleid voor de binnensportaccommodaties en het behoefte onderzoek voor binnenzwembaden af in 2026. We evalueren de sport- en beweegnota 'Stichtse Vecht meer in beweging 2021-2025'.

Het Jeugdfonds sport en cultuur is opgericht vanuit de ambitie 'iedereen doet mee.' Door het succes van dit fonds bedragen de jaarlijkse uitgaven veel hoger dan begroot. Omdat we het succesvolle beleid graag verder voortzetten, herstellen we dit in deze programmabegroting.

Voor het Kikkerfort hebben we vanaf 2026 structureel extra budget opgenomen voor hogere energielasten en kosten van onderhoud. Daarnaast hebben we een extra budget opgenomen om de gestegen personeelslasten door aangescherpte regelgeving in zwembaden op te vangen. Deze kostenstijgingen zijn onontkoombaar en budgetbijstelling is hiervoor noodzakelijk. Intussen is een onderzoek gestart om richting te geven aan een toekomstige invulling rondom 't Kikkerfort.

Mijlpalen

1. Sportinventaris gymzalen voldoet aan de wettelijke norm.
2. Afronden nieuw tarievenbeleid binnensportaccommodaties.
3. Afronden behoefte onderzoek zwembaden.
4. Evaluatie beweegnota .

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Toekomstbestendige economie en arbeidsmarkt in balans

We willen ruimte bieden aan een krachtige economie met toekomstbestendig werklocaties waar economie verbonden wordt aan een gezond werk- en verblijfsklimaat.

Stichtse Vecht heeft een unieke ligging tussen de grote steden Utrecht en Amsterdam en biedt daardoor veel kansen voor ondernemers. Daarnaast kent Stichtse Vecht veel mkb'ers en zzp'ers. Wij willen ondernemers de ruimte bieden om te ondernemen en bij te dragen aan de maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente. Als gemeente maken we dit, waar mogelijk, aantrekkelijker en gemakkelijker. Wij willen zorgen voor een gunstig vestigingsklimaat en ondernemersklimaat. Ondernemers weten wat zij nodig hebben om hun bedrijf hier te kunnen runnen. De gemeente faciliteert hierin. Daarom is het belangrijk om als gemeente goed samen te werken met alle ondernemers, groot en klein.

Bij deze opgave hebben we de volgende ambities:

- Goede dienstverlening aan ondernemers
- Verbetering van de samenwerking met ondernemers
- Gezamenlijke inzet met ondernemers op maatschappelijk verantwoord ondernemen
- Verbeteren van het ondernemersklimaat in Stichtse Vecht.

Wat gaan wij daarvoor doen in 2026?

Programma Economie 2024-2027

Het Programma Economie 2025-2028 is door de raad vastgesteld. Voor 2026 zijn de volgende speerpunten opgenomen: Ruimte om te ondernemen aan de snelle Vecht, levendige dorpscentra aan de langzame Vecht en uitbreiding bedrijventerrein Breukelerwaard.

Mijlpalen

1. Realisatie E-hubs en virtueel net, in het kader van de aanpak netcongestie. Startend met Breukelerwaard: committeren van partijen en intentieverklaring opstellen.
2. Kwaliteitsimpuls bedrijventerreinen, startend met Portengense Brug: Intentieverklaring opstellen.
3. Uitvoering actie- en ambitieagenda centrum Breukelen.
4. Uitvoeren verplaatsingsonderzoek m.b.t. bedrijven die nu op lastige locaties zitten.

Knooppunt Breukelen

We voeren onze visie uit met betrekking tot het Masterplan Breukelen. Deze visie wordt in 2026 opgeleverd.

Mijlpalen

1. Masterplan Breukelen opleveren.
2. Ondernemen vervolgstappen Masterplan Breukelen.

Wat willen we bereiken tot en met 2026?

Cultuur

Voortvloeiend uit het nog op te stellen cultuur- en erfgoedprogramma zorgen we voor een realistisch uitvoeringsprogramma gericht op cultuureducatie, cultuurparticipatie en de aantrekkelijkheid van cultuur in combinatie met ons erfgoed.

Wat gaan wij daarvoor doen in 2026?

Cultuur- en Erfgoedbeleid

Cultuur- en erfgoedbeleid

We stellen het Programma Cultuur en Erfgoed op conform de door het college van B&W vast te stellen startnotitie, waarin de kaders en het hoofddoel en de subdoelen voor het programma zijn opgenomen. Voortvloeiend uit het nog op te stellen cultuur- en erfgoedprogramma zorgen we voor een realistisch uitvoeringsprogramma gericht op cultuureducatie, cultuurparticipatie en de aantrekkelijkheid van cultuur in combinatie met ons erfgoed.

Mijlpalen

1. Oplevering cultuur- en erfgoedprogramma.

Bibliotheek en evenementen

Bibliotheek

In 2026 wordt een rapport opgeleverd van een regionale verkenning naar de mogelijkheden om te komen tot gratis bibliotheeklidmaatschap voor jongeren tot 27 jaar. Dit onderzoek wordt uitgevoerd naar aanleiding van een door de raad op 8 juli 2025 aangenomen motie.

Overige

Om als een goede huisvader te zorgen voor de kunstcollectie en kunst in openbare ruimte en de kostenstijging door inflatie te kunnen opvangen, is een extra budget opgenomen. Ook voor de toename van het aantal aanvragen bij stichting Leergeld is een extra budget opgenomen, evenals voor de uitvoering van de motie Verzoek extra subsidie Sinterklaasoptochten en de motie Koesteren evenementen met maatschappelijke meerwaarde.

Mijlpalen

1. In gebruik name van het fysieke Informatie- en adviespunt bij Bibliotheek Maarssenbroek
Onderzoek verkenning gratis bibliotheeklidmaatschap.
2. Uitvoering geven aan moties zoals koesteren evenementen met maatschappelijke meerwaarde.
3. Uitvoering geven aan moties zoals Koesteren evenementen met maatschappelijke meerwaarde en Extra subsidie Sinterklaasoptochten.

Relevante beleidskaders

Voor de opgaven en doelen in het programma Sociaal zijn de volgende relevante beleidskaders door de raad vastgesteld:

Tabel 5.1.

Opgave / Doel	Kaders
Onderwijshuisvesting	- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
Toekomstbestendige economie en arbeidsmarkt in balans	- Omgevingsvisie Stichtse Vecht (12 jan 2022) - Integraal Ruimtelijk Perspectief – IRP (2 feb 2022) - Toekomstvisie bedrijventerreinen
Sport	- Nota Sport en Bewegen Stichtse Vecht meer in beweging 2021 – 2025 (raad 21 december 2021)
Cultuur	- Subsidieprogramma 2021-2024 - Nota "Ambitie voor cultuur" 2017

Going concern-taken

Naast bovengenoemde ambities zijn de volgende reguliere taken onderdeel van het programma Samenleving:

- Economie;
- Onderwijs;
- Sportbeleid en activering;
- Sportaccommodaties;
- Cultuur;
- Musea;
- Media.

We monitoren deze taken aan de hand van de op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplichte set indicatoren.

Tabel 5.2.

Verplichte indicatoren Rijk	P/E Bron	Realisatie 2023	Realisatie 2024
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, (zonder startkwalificatie) het onderwijs verlaat	P VSV verkenner	1,7	0,8
Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen	P Jaarverslag RBL	2,4	2,1
Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen	P Jaarverslag RBL	18	44,7
Functiemenging: de functiemengingsmatrix (FMI) weerspiegelt de verhouding (%) tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen	P waarstaatje gemeente.nl	46,6%	46,6%
Aantal bedrijfsvestigingen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar	P waarstaatje gemeente.nl	151,4	181,2
% Niet-sporters	P waarstaatje gemeente.nl	-	-

Verbonden partijen

Binnen dit programma werken we samen met Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen (RHCVV) en Vitens. Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wij werken samen met de regiogemeenten in U10-verband aan de grote maatschappelijke opgaven woningbouw, energietransitie, economische ontwikkeling, mobiliteit en het behoud en ontwikkeling van groen en landschap.

Financieel overzicht programma 5

Wat mag het kosten?

Tabel 5.3.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten					
3.0 Economie	-1.733	-1.278	-1.248	-1.247	-1.247
4.0 Onderwijs	-7.383	-7.730	-7.615	-8.224	-8.184
5.1 Sportbeleid en activering	-880	-821	-811	-811	-811
5.2 Sportaccommodaties	-5.670	-6.038	-6.023	-6.079	-5.871
5.3 Cultuurpres., -productie, -particip.	-1.223	-767	-767	-766	-766
5.4 Musea	-1.287	-1.478	-1.600	-1.647	-1.644
5.5 Cultureel erfgoed	-326	-241	-241	-240	-239
5.6 Media	-1.541	-1.368	-1.368	-1.368	-1.368
Totaal lasten	-20.042	-19.721	-19.672	-20.382	-20.131
Baten					
3.0 Economie	931	953	953	953	953
4.0 Onderwijs	1.873	1.142	1.142	1.142	1.142
5.1 Sportbeleid en activering	431	379	369	369	369
5.2 Sportaccommodaties	2.090	2.090	2.090	2.090	2.090
5.3 Cultuurpres., -productie, -particip.	48	48	48	48	48
5.4 Musea	295	317	317	317	317
5.5 Cultureel erfgoed	26	26	26	26	26
5.6 Media	106	106	106	106	106
Totaal baten	5.801	5.062	5.052	5.052	5.052
Geraamd saldo van baten en lasten	-14.241	-14.658	-14.619	-15.330	-15.078
Storting					
0.10 Mutaties reserves	-842	-419	-419	-419	-419
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	396	396	396	396	396
Mutaties reserves	-446	-23	-23	-23	-23
Geraamd resultaat	-14.688	-14.681	-14.642	-15.353	-15.101

Toelichting lasten en baten per soort kosten

Tabel 5.4.

Samenleving x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Vershil 2025-2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Toegerekende personeelslasten	-2.797	-2.936	-140	-2.936	-2.936	-2.936
Kapitaallasten	-3.663	-4.284	-621	-4.471	-5.132	-4.880
Overige lasten	-13.583	-12.501	1.082	-12.265	-12.314	-12.314
Totaal lasten	-20.042	-19.721	322	-19.672	-20.382	-20.131
Totaal baten	5.801	5.062	-739	5.052	5.052	5.052
Geraamd saldo van baten en lasten	-14.241	-14.658	-417	-14.619	-15.330	-15.078
Toevoeging aan reserves	-842	-419	423	-419	-419	-419
Onttrekking aan reserves	396	396	-	396	396	396
Geraamd resultaat	-14.688	-14.681	6	-14.642	-15.353	-15.101

Toelichting van de verschillen in de lasten van begroting 2026 versus 2025

Tabel 5.5.

Analyse verschillen lasten (x €1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Vershil
Lasten	-20.042	-19.721	322
Toelichting	Besluit	Taakveld	I/S bedrag
Toegerekende personeelslasten	Begroting 2026	Diverse	S -140
Kapitaallasten	Begroting 2026	Diverse	S -621
Energielasten Kikkerfort	Kadernota 2026	5.2 Sportaccommodaties	S -148
Personeelslasten Kikkerfort	Kadernota 2026	5.2 Sportaccommodaties	S -100
Sportinventaris	Kadernota 2026	5.2 Sportaccommodaties	S -30
Uitvoering motie 'Verzoek om extra subsidie sinterklaasintochten'	Kadernota 2026	5.3 Cultuur	S -15
Jeugdfonds sport en cultuur	Adm. wijziging	5.3 Cultuur	S 10
Jeugdfonds sport en cultuur	Adm. wijziging	5.1 Sportbeleid en activering	S 15
Lokale Educatieve Agenda	Begroting 2026	4.0 Onderwijs	S 15
Peuterwerk (bedrag ten gunste van programma 4 inclusie)	Begroting 2026	4.0 Onderwijs	S 15
Wegvallen incidentiele middelen masterplan Breukelen	Begroting 2026	3.1 Economie	I 248
Wegvallen deel gelden Vitaal Platteland	Kadernota 2025	3.1 Economie	S 192
Subsidies vanuit onderwijs	Begroting 2026	4.2 Onderwijshuisvesting	I -216
Ondersteuning Kinderopvang (correctie P4 ipv P5)	Adm. wijziging	4,0 Onderwijs	S 308
Wegvallen incidentele gelden	Begroting 2026	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	I 63
Wegvallen compensatie huur en energie	Begroting 2026	5.3 Cultuur	I 459
Extra gelden RHCC	Begroting 2026	5.4 Musea	S -176
Wegvallen gelden erfgoed deal	Begroting 2026	5.5 Cultureel erfgoed	S 94
Openbare bibliotheek	Begroting 2026	5.6 Media	164
Overig	Begroting 2026		185
Totaal mutatie lasten programma 5			322

Toelichting van de verschillen in de baten van begroting 2026 versus 2025

Tabel 5.6.

Analyse verschillen baten (x €1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Vershil
Baten	5.801	5.062	-739
Toelichting	Besluit	Taakveld	I/S bedrag
Uitbreiding BIZ met Breukelen	Kadernota 2024	4.4 Bedrijvenloket en regelingen	S 44
Verschuiving GALA over programma's conform gewijzigde BBV	Begroting 2025	5.1 Sportbeleid en activering	S 32
Ondersteuning Kinderopvang (correctie P4 ipv P5)	Begroting 2026	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	S -730
Baten Toeristenbelasting	Begroting 2026	3. Economie	S -73
Overige	Begroting 2026	Diverse	S -12
Totaal mutatie baten programma 5			-739

Toelichting reservemutaties 2026

Tabel 5.7.

Mutaties reserves 2026		Bedrag
Stortingen		
Reserve onderwijshuisvesting		-23
Reserve investeringsbijdragen buitensport		-396
Totaal stortingen		-419
Onttrekkingen		
Reserve investeringsbijdragen buitensport		396
Totaal onttrekkingen		396
Totaal mutaties Programma 5		-23

Budgetten ambities Coalitieakkoord 2022-2026

De volgende budgetten voor beleidsimpulsen vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 'Bouwen aan een stevig fundament voor Stichtse vecht', de Kadernota 2024 en de Kadernota 2025 zijn in de Programmabegroting 2026 opgenomen.

Tabel 5.8.

Impuls Coalitie akkoord (bedragen x €1.000)	Document	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Omschrijving					
Cultuur	Coalitieakkoord 2022-2026	-200	-212	-212	-212
Harmonisatie buitensport	Coalitieakkoord 2022-2026	-130	-13	-13	-13
Strategische capaciteit onderwijshuisvesting	Kadernota 2024		-130	-130	-130
Totaal		-330	-355	-355	-355

